ชื่อวิทยานิพนธ์

แบบจำลองการเกิดโรกที่มีอาการใช้ในระดับตำบลของจังหวัดยะลา

ผู้เขียน

นางสาวเสาวรส แก้วสมพักตร์

สาขาวิชา

วิธีวิทยาการวิจัย

ปีการศึกษา

2547

บทกัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตอุประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการแพร่กระจายของโรคไข้เลือดออกและโรค อื่น ๆ ในจังหวัดยะลา, เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความชุกของโรคกับลักษณะการกระจายทาง ภูมิศาสตร์ และเพื่อพัฒนาวิธีการที่อาจจะนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยทางค้านระบาควิทยาในเชิง ภูมิศาสตร์ และเพื่อพัฒนาวิธีการที่อาจจะนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยทางค้านระบาควิทยาในเชิง ภูมิศาสตร์ การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง ข้อมูลผู้ป่วยจากสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดยะลา ในระหว่าง ปี 2545 และ ปี 2546 ใช้แผนที่และโมเดลทางสถิติวิเคราะห์การกระจายของโรคแยกตามเวลาและพื้นที่ รวมทั้ง การหาก่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่าง อัตราการเกิดโรค และสร้างโมเดลลักษณะการเกิดโรค โดยใช้ การแจกแจงปัวส์ซอง และการแจกแจง ทวินามวิเสธ ผลการศึกษาพบว่า ในปี 2545 มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างอัตราการเกิดโรคท้องร่วง และโรคตาแดง ($\mathbf{r} = 0.805$), โรคท้องร่วงและโรกปอดบวม ($\mathbf{r} = 0.798$) และโรคตาแดงและโรคปอดบวม ($\mathbf{r} = 0.580$) ในระชะเวลา 2 ปี ที่ศึกษามีพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด 5 ตำบล โดยในปี 2545 โรคไข้ เด็งกี่มี 2 ตำบลที่มีความสี่ยงต่อการระบาดในระดับปานกลางคือตำบลกอยูบอเกาะ ($\mathbf{P} = 0.0296$) และโกตามารู ($\mathbf{P} = 0.0422$) และในปี 2546 ตำบล คือตำบลกีรีเขต ($\mathbf{P} = 0.0032$) เกิดการระบาดสูง สำหรับโรค ใช้ไม่ทราบสาเหตุในปี 2546 มี 2 ตำบล คือตำบลคีรีเขต ($\mathbf{P} = 0.0172$) และตำบลธารโด ($\mathbf{P} = 0.0358$) ที่มีพื้นที่เสี่ยงระบาดระดับปานกลาง

Thesis Modelling the Incidence of Fever-Symptomatic Diseases in

Subdistricts of Yala Province

Author Miss Saowarot Kaewsompak

Major Program Research Methodology

Academic Year 2004

Abstract

The objectives of this study were to study the epidemic patterns of the Dengue Hemorrhagic Fever and other major diseases in Yala Province, to investigate the relations between the prevalence of these diseases in terms of their geographical distributions, and to develop a methodology that may be applied routinely to geographical epidemiologic research for the spatio-temporal mapping of disease. The study design is a cross-sectional hospital-based survey of all the cases of disease provided by Yala Provincial Public Health Office. The sample comprised all such data collected in 2002 and 2003. Schematic range maps and statistical models were used to investigate the distribution of diseases in time and location. The methods were Pearson's correlation coefficient, Poisson distribution model, and Negative binomial distribution model. The result found that the highest correlations between the disease incidence rates in 2002 are 0.805 for diarrhoea and conjunctivitis, and 0.798 for diarrhoea and pneumonia. For all diseases in the two years, five risk alerts occurred. For Dengue fever, in 2002 there were two subdistrict with moderate risk alerts, namely Ka Yu Bo Ko (p = 0.0296) and Ku Ta Ba Ru (p = 0.0422), whereas in 2003 there was just one subdistrict with a high risk alert, Ka Yu Bo Ko (p = 0.0032). For pyrexia, in 2003 there were two subdistricts with moderate risk alerts, namely Kerikat (p = 0.0172) and Than To (p = 0.0358).